

INNEHÅLL:

Förord	2
På tal om prostitution	3
Ingenting är möjligt?	6
(O)lika prostitution	9
Vi & dom	13
Prostitution som "arbete"	15
Fritt val?	21
Mäns behov	26
Könsmaktsordningen	29
Lagstiftning	35
Stigmatisering – offer – horan & madonnan	42
Moral	48
Sexualitet	52
Slutord	57
Lästips	59

En argumentsamling från Kvinnofronten

FÖRORD

Har du fastnat i en diskussion om prostitution nån gång? Tyckt att du saknat argument? Då är du inte ensam.

Diskussioner om prostitution brukar ofta väcka starka känslor. Det kan kännas jobbigt att diskutera, eftersom prostitution rör oss så personligt – i vår egen sexualitet, vår uppfattning om oss själva och vår syn på andra. Därför är det så viktigt att vi tar stöd av varandra! Är vi flera som hjälps åt kan vi lättare hitta argument.

VANLIGA ARGUMENT

I det här häftet har vi försökt samla de vanligaste argumenten vi brukar möta, och vi hoppas att det ska vara till hjälp för dig när du diskuterar. Men kom ihåg att du alltid har rätt att *tycka* vad du vill – även när du inte hittar ord, eller argument!

Tänk inte heller att du måste ”vinna” en diskussion. De flesta människor blir ändå inte övertygade så. Det krävs oftast många diskussioner, och att vi hinner fundera över argumenten mellan gångerna, innan vi ändrar uppfattning om nåt.

Men just därför, är det så viktigt med det korta vardagliga argumenterandet människor emellan. Så lycka till, och ge inte upp!

På tal om PROSTITUTION

Könshandel är inget nytt för vår tid. Den är en del av allt sexuellt utnyttjande och övergrepp mot framför allt kvinnor och barn som pågått genom historien. Men könshandeln har också förändrats – i takt med att all handel genom historien har förändrats. När allt annat industrialiserats har även könshandeln blivit en *industri* – en världsomspännande mångmiljardindustri; delvis laglig, men ofta också styrd av kriminella organisationer.

Idag är könshandeln en av världens största och mest lönsamma industrier. Där ingår gatuprostitution, bordeller, ”massageinstitut”, striptease, människohandel för sexuella ändamål, sexklubbar, telefonsex, barn- och vuxenpornografi, postorderfruar och prostitutionsturism – för att bara nämna några av de vanligaste exemplen.

KVINNOFÖRTRYCK

Den bakgrunden kan vara bra att tänka på, när vi ser hur prostitutionsglorifierande kändisar och andra ”tyckare” i tidningar, i tv och på nätet beskriver prostitution som nåt sexuellt ”frigjort”, eller till och med som ”kvinnors rätt att göra vad de vill med sin egen kropp”.

Prostitutionsglorifierarna framställer ofta prostitution som nåt som bara rör just *den* kvinnan och just den mannen, just där och just då, som om de var helt isolerade från allt och alla – som om pro-

stitutionen befann sig i ett vakuum, opåverkad av samhällets alla könsnormer och könsstrukturer. De ser inte, eller vill inte se, att prostitution handlar om *sexualisering av makt*. Makt utifrån kön, makt utifrån klass, makt utifrån etnicitet.

Prostitution existerar ju, som allting annat, i ett sammanhang. Och prostitutionen påverkar i sin tur – inte minst synen på kön i samhället.

PURITANSK SEXUALTRADITION

Prostitution kommer ur en puritansk sexualtradition, där endast mannens sexualitet räknades. Hustrun respektive ”horan” skulle finnas till hands för den heterosexuella mannen.

Själva *grundförutsättningen* för prostitution i sig är just förväntningen att den som blir prostituerad *inte* vill ”ha sex”. Prostitution utgår från *köparens* sexualitet. Prostitutionsköparen beställer och betalar för det som han vill göra, eller få gjort. Hennes eventuella sexualitet ”köps bort”. Det är just för att ”sexet” i prostitutionen endast utgår från köparen, som den prostituerade får betalt.

FÖRÖVARE & PROSTITUTIONSGLORIFIERARE

När vi skriver om *köparna* i prostitutionen skriver vi nån gång ”*torskar*”.* Men oftast beskriver vi dem som *prostitutionsförövare*. Det gör vi för att visa på likheten med andra sexualbrottsförövare. Vi vill inte medverka till att förringa vad de gör.

De som bagatelliserar prostitution och de följer prostitutionen får, och som framställer det som ”sexarbete”, de skriver vi också om utifrån vad de faktiskt gör: *prostitutionsglorifierare*.

* *Torsk* = att ”*torska*” betyder även åka fast/förlora/bli lurad, och uttrycket används om prostitutionsköpare av den som vill markera omvänt maktförhållande.

MÄN KÖPER KVINNOR

Vi skriver dessutom ”*man*” när vi talar om *prostitutionsköparen* och ”*kvinnna*” när vi skriver om den som blir *prostituerad*. Det gör vi eftersom den absolut vanligaste formen av prostitution, i Sverige liksom i resten av världen, är att *män köper kvinnor*.

Det är svårt att veta i hur stor utsträckning de också köper barn, för mycket prostitution handlar om män som köper tonårsflickor – som då oftast inte räknas som barn, även om de faktiskt är det.

Att män köper män i prostitution är inte alls lika vanligt, men det är ändå den näst vanligaste formen av prostitution. Även då är det vanligt att män köper nån som är barn, eller på gränsen till barn. Betydligt mer ovanligt är att kvinnor köper män, och allra mest ovanligt är att kvinnor köper kvinnor. Men *alla* formerna existerar.

Och självklart är vi emot prostitution i *alla* dess former.

DE FLESTA MÄN ÄR INTE PROSTITUTIONSFÖRÖVARE

Att vi skriver om prostitutionsförövare som ”män” betyder däremot *inte* att vi tror att alla män är eller skulle vilja vara prostitutionsförövare. De undersökningar som finns om hur många män i Sverige som utnyttjat prostituerade är inte helt säkra, men en aktuell siffra idag är ungefär var 12:e (*se sidan 39*). De allra flesta män är alltså *inte* prostitutionsförövare.

Tyvärr är det trots det alldeles för få män som tar avstånd från prostitutionsköp när de är tillsammans med manliga vänner och arbetskamrater.

DISKUTERA MERA!

Du som tvärtemot dem *vill* diskutera, men känner att du behöver hjälp, får förhoppningsvis en del bra tips bland de 49 argument vi samlat i den här skriften!

ARGUMENT- start!

INGENTING ÄR MÖJLIGT

Det är ganska typiskt för vår tid att allt sägs vara möjligt när det handlar om dig som individ – men när det kommer till *politisk förändring* får vi nästan överallt höra folk säga att det ena eller det andra bara **inte går** att göra.

Som om det bara är så. Som om *det som är nu*, är det enda möjliga – för att människor är såna, för att marknaden kräver det, för att globaliseringen innebär det, eller vad som nu passar bäst in i sammanhanget. Världen framstår som *förutbestämd* och *omöjlig att förändra*.

Men det är förstås inte sant. Det finns nästan alltid alternativ. Världen är precis lika föränderlig nu som den alltid har varit. **Historien slutar inte idag.**

Därför kan det vara bra att tänka på, att de som säger att nånting är *omöjligt*, oftast brukar vara de som *inte vill* ha nån förändring.

Det viktiga är vad du själv vill *förändra*. Sen kan-

ske vi behöver bli många fler, som driver samma sak tillsammans, för att vi ska lyckas förändra nåt. Men det går!

Och just för att vi överallt får höra motsatsen, kan det vara bra att påminna sig själv om, att världen är föränderlig, och alla kan göra nåt!

Prostitution har alltid funnits.

(Underförstått: därför kommer det alltid att finnas, det går inte att förändra.)

Slaveri har också "alltid" funnits, är det okej då? Prostatacancer har "alltid" funnits, ska vi sluta behandla det då? Mord har "alltid" funnits.... och så vidare...

Frågan är väl om vi tycker att nåt är bra eller inte. Om vi *inte* tycker att prostitution är okej, är det dags att börja fundera över vad vi kan göra åt det.

FÖRR VAR DET VANLIGT att slå barn i uppfostringssyfte. Tack vare bland annat lagen mot misshandel av barn är det betydligt färre som slår sina barn idag. Folk har ändrat sin syn på "aga". Misshandel av barn har inte *försvunnit*, men ju fler barn som slipper utsättas desto bättre, eller hur?

Så ser vi på prostitution, våldtäkt och misshandel av kvinnor också; lagar kan inte ta bort kvinnoförtrycket, men de kan ibland vara bra – ju fler kvinnor som slipper utsättas, desto bättre, eller hur?

ELLER MENAR DU att det skulle vara genetiskt/

biologiskt hos heterosexuella män att de vill utnyttja kvinnor sexuellt istället för att vilja ha ett *ömsesidigt sexuellt möte* (oavsett om det är kort- eller långvarigt)?

En sån uppgiven syn på män har inte jag.

Prostitution är världens äldsta yrke.

Prostitution är inte världens äldsta yrke, för prostitution är ett *förtyck*. Om prostitutionen verkligen är så uråldrig som du menar, är den i så fall en av världens äldsta former av *mäns sexualiserade maktutövning mot kvinnor*.

Världens kanske äldsta *yrke* är snarare schamanens, jägarens eller jordbrukarens. Barnmorskan, säger andra.

VARJE DAG OCH MINUT far otaliga kvinnor och barn över hela världen illa i prostitution. Att avfärda det med kommentarer om att ”det har alltid funnits” eller ”det är världens äldsta yrke” är att både förminska och bagatellisera prostituerades utsatthet.

Dessutom är det att luta sig tillbaka och säga att *jag* tänker inte göra nåt åt förtrycket.

I MINA ÖGON verkar det troligare att kommentaren om ”världens äldsta yrke” egentligen är *världens äldsta undanflykt*.

~~O~~LIKA prostitution

En del pratar om "trafficking" eller *människo-handel* som om det vore nåt helt annat än all annan prostitution. Men **all** prostitution utgår från en och samma sak: att en prostitutionsförövare köper sig sexuell tillgång till en annan människas kropp – att använda på det sätt som han har betalt för.

Köparen är grunden för all prostitution. Prostitution finns för att prostitutionsförövare har kanaliserat sin sexualitet till ensidig *konsumtion*. De tar sig rätten att använda andra – vars egna sexuella behov eller önskingar prostitutionsförövaren har "köpt bort".

Och all prostitution innebär samma påverkan på kvinnosynen i samhället.

3.

Trafficking är jag självklart emot - men det är ju en annan sak med vanlig prostitution.

Hur då, menar du? Självklart finns det otaliga variationer – från att "bara" behöva ta emot några enstaka prostitutionsförövare i månaden (kanske på nåt lyxigt hotell) till att tvingas ta emot 15 torskar varenda kväll på en bordell som

stys av en människohandlande hallick – med hur många varianter som helst däremellan. Men det att graderna av utsatthet eller tvång för den som blir prostituerad varierar gör ju inte företeelsen till nåt helt annat – all prostitution utgår fortfarande från att en prostitutionsförövare köper sig tillgång till en annan människa att använda sexuellt.

SJÄLVA FÖRETEELSEN prostitution kommer just ur förväntningen att den som ska tillfredsställa prostitutionförövaren är nån som *inte vill* ha sex med honom. Prostitutionsförövaren pressar på *sin* sexualitet på nån annan (men köper sig fri från ansvar).

Det är det som är prostitution.

4.

Människohandel är att lura tjejerna, men i vanlig prostitution har de ju valt själva.

Nej, så enkelt är det inte. För en del i människohandeln är det så, att de är lurade att de ska få trivsamma och bra betalda jobb på nåt café eller liknande, men andra vet att det ska handla om prostitution – även om de ofta blir lurade när det gäller i vilken utsträckning de kommer att utnyttjas eller hur mycket pengar de ska få. Men många tjejer blir motsvarande lurade in i ”vanlig” prostitution också.

Så nån sån uppdelning som du gör finns inte.

SEN ÄR JU INTE det där med ”fria val” heller nåt som är enkelt. (Läs mer om val på sidan 21.)

5.

Människohandel för arbete är ett betydligt värre problem, trafficking för sex är mer ovanligt.

Nej, det där är en myt. Det går förstås inte att få fram exakta siffror, men en FN-rapport från 2009 anger att omkring 79% av människohandeln i världen sker för sexuella ändamål.* Rapporten omfattar 155 länder.

FÖR DEN SOM UTNYTTJAS innebär människohandeln isolering, hot, förnedring, psykisk misshandel, manipulering, våld, sexuella övergrepp, tortyr och dagliga kränkningar. Det leder både till fysiska och psykiska skador och i värsta fall till döden.**

Det som gör människohandeln särskilt svår att hantera för den som är utsatt är att de traumatiska upplevelsorna hela tiden upprepas, och fortsätter – till skillnad från när du utsätts för en enskild svår händelse.

* *Global Report on Trafficking in Persons, UNODC, 2009.*

** *Människohandel – en kränkning av mänskliga rättigheter. Fackförbund mot Människohandel, FMM. Unifem, 2009.*

6.

De flesta män vill faktiskt inte köpa sex av en kvinna som inte vill själv.

Jo, det är bara skillnad mellan vad de säger och vad de gör. *Natasja Tenjeva*, en rysk tjej som utnyttjades i människohandel i Sverige, har sagt att

den som tror att män inte vill ”köpa sex” av någon som blivit tvingad till prostitution är naiv. ”Männen låtsades helt enkelt inte om att jag mådde dåligt, för att det var enklare så. För om de skulle ha konfronterat det lidande de orsakade genom sina handlingar skulle de också ha erkänt sin skuld.”

DET FINNS TRAFFICKINGOFFER som berättat att de sagt rent ut till sexköpare att de är utnyttjade i människohandel, varpå förövarna ändå fortsatt.

ATT DET ÄR SÅ visar även en svensk undersökning, där prostitutionsförövare sa just att de inte skulle utnyttja någon som var utsatt för trafficking. Men många av dem hade ändå utnyttjat kvinnor i människohandel, ibland för att de inte såg skillnad och ibland fastän de visste att kvinnan var utnyttjad i människohandel.*

På frågan om varför de gjorde det trots det de sagt, svarade prostitutionsförövarna sånt som:

- *Begäret var så starkt.*
- *Det gick så fort.*

MEN TYCKER DU VERKLIGEN att den man är så mycket godare, som ”bara” skulle betala för att få tillgång till en tjej som (han tror) inte utnyttjas i just trafficking? *Prostitution i sig* är ju att förövaren betalar för att ”ha sex” med någon som *inte vill* ha sex med honom.

Jag tycker nog snarare att det verkar som om han försöker slippa undan ansvar genom att jämföra sig med dem som är ett litet snäpp grövre prostitutionsförövare.

* *Rapport 2008:24 Sexuell människohandel. En fråga om tillgång och efterfrågan. Brå, 2008.*

VI OCH DOM

Prostitution handlar om *sexualiserad makt*, och därför påverkas förstås vår inställning till prostitution av vem vi identifierar oss med – torsken eller den som blir prostituerad.

För att kunna tycka att prostitutionsförövaren har rätt måste du skapa ett avstånd till den som utnyttjas – medvetet eller omedvetet. Ett argument som flera prostitutionsglorifierare har använt är att arbetarkvinnor har ett mer "instrumentellt förhållande till sin kropp" än medelklasskvinnor – så därför betyder prostitution nåt annat för "dom".

Och det att män från väst utnyttjar kvinnor i Asien i prostitutionsturism är det många som bortförklarar med att asiatiska kvinnor – "dom" – fungerar "annorlunda" än svenska kvinnor.

Såna kommentarer är förstås uttryck för både klassförakt och rasism.

Det är inte personlighetsdrag som avgör vem av oss som blir prostituerad, det är omständigheterna i våra liv.

Prostituerade kvinnor är nog
nymfomaner...

Om det finns nymfomaner, alltså kvinnor som har extremt stark sexualdrift, då vore det väl troligare att de skulle gå ut och ragga upp någon som ville tillfredsställa *dem*?

Är det inte ganska ologiskt, att just de som själva har *extra stark* sexualdrift skulle vara de som ville ingå en affärstransaktion om att *bortse* från de egna sexuella behoven och *istället* få pengar för att koncentrera sig på ”kundens”?

Kvinnor i Asien är fattiga
och genom sexturism får de i alla
fall lite pengar.

Borde inte även asiatiska kvinnor ha rätt till ett rimligt liv utan att behöva suga kukar på rika västerländska turister? Jag tycker nog att det där låter som gammal reaktionär kolonialism.*

Det är turistindustrin och de enskilda hallickarna som tjänar pengar på fattiga kvinnor i prostitution i till exempel Thailand. Men det gynnar varken kvinnorna eller landet. Det skapar tvärtom ett beroende av väst, av förövarna, och håller kvar landet i fattigdom istället för att ge det en chans att utvecklas.

Jag är inte bara emot *kvinnoförtrycket* i prostitutionen, jag är emot sånt *rasistiskt* och *imperialistiskt*** förtryck också!

* *Reaktionär* ≈ bakåtsträvande. *Kolonialism* ≈ att ett land utnyttjar länder i en annan världsdel som sina ”kolonier”.

** *Imperialism* betyder enligt ordboken ”strävan efter världsherravälde”, alltså ≈ att ett rikt land försöker öka sin ”marknad” genom att knyta upp (fattiga) länder till sig och utnyttja dem ekonomiskt.

Prostitution som

ARBETE

De som är emot den svenska sexköpslagen brukar ofta säga att problemet med prostitution är att det inte ses som ett yrke – "sexarbete". Om det gjorde det skulle prostituerade betala skatt och därmed få sjukersättning och andra sociala rättigheter. Då skulle också stigmatiseringen* försvinna, menar de.

Men de pratar sällan om hur det faktiskt fungerar i de länder där lagen **redan idag** säger att prostitution ska anses som "sexarbete". Till exempel är det så i Tyskland sen 2001.

TILLFÄLLIG LÖSNING

I tyska statens utvärdering av lagen efter fem år var det bara **1%** (en procent) av de tillfrågade prostituerade som hade anställningsavtal som "sexarbetare".** (Ytterligare några enstaka procent hade sjukförsäkring som frilansande "sexarbetare".) De flesta **ville inte** ha anställningsavtal. På frågan om varför, svarade majoriteten att de tvärtom såg prostitutionen som en **tillfällig lösning** på en omöjlig (ekonomisk) situation, och nåt som de ville komma ifrån.

Många var också oroliga att en eventuell anställning skulle innebära att de själva inte längre skulle kunna bestämma – till exempel att säga nej till vissa

* Stigmatisering = brännmärkning. Ungefär: social utslagning.

** Report by the Federal Government on the Impact of the Act Regulating the Legal Situation of Prostitutes (Prostitution Act), av Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, 2007.

torskar, eller till vissa handlingar som torskarna kräver. Eller att de skulle tvingas ta emot fler torskar än de orkade med.

När prostitution framställs som "sexarbete" är det förövarna – torskar, hallickar och människohandlare – som applåderar.

För när prostitution framställs som en "vara" eller "tjänst" osynliggörs **maktförhållandena**.

Allt lönearbete är slaveri!

– Det är ingen större skillnad på att sälja sin kropp i gruvan eller i prostitution.

Som man (*det brukar vara vänstermän som använder det argumentet!*), tycker du verkligen inte att det är nån skillnad mellan jobbet i gruvan och att runka av din förman? Eller att en kvinna kommer in och städar ditt arbetsrum jämfört med att hon kommer in och suger av dig? Jag ser skillnad!

TÄNK PÅ VAD SOM FAKTISKT HÄNDER i prostitution: en man prackar på en kvinna sin sexualitet utan hänsyn till hennes sexualitet – det är sånt som i andra sammanhang brukar kallas för sexuella trakasserier, sexuellt utnyttjande eller våldtäkt.

Tanken är förstås att *pengarna* skulle förvandla det här sexualiserade kvinnoförtrycket till ett "sexarbete". Men hur kan *samma sexualiserade handlingar* som tjejer och kvinnor annars kämpar emot, såna handlingar som *lagen annars definierar som sexuella trakasserier och övergrepp* – plötsligt anses vara "arbete"?

Hur ska du få till det fackliga arbetet för exempelvis rätten att *slippa utsättas för sexuella trakas-*

serier och sexualiserat våld på jobbet, om såna övergrepp – *ibland* – ska ses som ett ”jobb”?

DU KANSKE KAN PRÖVA ett nytt sätt att tänka: *De har våra kroppar, men vår sexualitet ska de fan inte få jiddra med!*

10.

Det är inte konstigare att sälja sex än att till exempel sälja tjänsten massage eller fotvård.

Jo, det är det. På ett jobb säljer alla sin arbetskraft, men prostitution får följder för ens *sexualitet* också. Utan att romantisera sexualiteten, är det lätt att se att ens sexualitet är en invävd del av ens personlighet. I din sexualitet, och din lust eller avtändning, ingår dina tidigare sexuella erfarenheter vartefter du gör dem. För den som blir prostituerad blir också prostitutionen en del av ens sexualitet. Det gäller även om du under tiden försökt se det som nåt utanför dig själv.

Det är därför så många kvinnor i prostitution efteråt vittnar om splittring av ens person, ens jag, i prostitutionen. Många vänjer sig vid att stänga av sina egna känslor under prostitutionen, men märker att det med tiden blir svårt att sätta på eller stänga av igen. Prostitution är nåt helt annat än ett yrkesarbete.

OCH PROSTITUTIONSKÖP är för prostitutionsförövaren inte vilket *köp* som helst, eftersom även hans sexualitet påverkas. Liksom hans *kvinnosyn* över huvud taget. Det är ju knappast en tillfällighet att sexuella trakasserier riktade mot tjejer och

kvinnor på stan är vanligare i till exempel ”Red Light District” i Amsterdam än på andra ställen.

11.

De prostituerade själva vill att prostitution ska ses som ”sexarbete”.

Vill ”de”? Eller är det några enstaka bloggare, respektive några få som förs fram av medierna, som framställer sig som om de talar för alla andra, genom att hela tiden prata om ”*vi prostituerade*”?

VET DU att i länder där lagen har ändrats så att prostitution ses som ”sexarbete” har majoriteten av prostituerade *inte* velat ha det så, vilket framgår av till exempel utvärderingen av lagen i Tyskland (*se sidan 15*)?

Om du tänker på all prostitution som finns i världen, hur många prostituerade tror du det är som vill ha prostitution som arbete? Skulle du vilja det?

12.

Sexarbetarnas fackföreningar vill att det ska ses som arbete.

Vilka fackföreningar? De organisationer som hittills har kallat sig ”fackföreningar” för prostituerade har inte varit det, alltså inte varit organisationer ”*som drivs och finansieras av medlemmar och som agerar gentemot arbetsgivare*”. *

Lobbyorganisationer för legaliserad prostitution, ofta med hallickar och andra prostitutionsglorifierare i ledningen, har däremot ofta kallat sig för fack-

* *Varat och varan – Prostitution, surrogatmödraskap och den delade människan*, av Kajsa Ekis Ekman. Leopard förlag, 2010.

föreningar för ”sexarbetare” – för att få människor att börja tänka på prostitution som arbete.

Om du undrar över nån sån ”fackförening”, så testa att fråga exakt *vad* av *fackligt* arbete de ägnar sig åt, riktat mot *vilken* arbetsgivare?

Verkliga stödorganisationer för prostituerade däremot, brukar inte kalla sig för fackföreningar. Och de flesta prostituerade vill inte att prostitution ska ses som ”sexarbete” (se sidan 15).

Men om du inte är prostituerad
behöver väl inte DU lägga dig i
hur deras jobb fungerar?

Jo, självklart måste jag ”lägga mig i”! Att leva i ett samhälle där kvinnor är till salu påverkar allas människosyn. Samhällets syn på prostitution får dessutom direkta och tydliga följder i vardagen. Det kan du inte minst se i de länder som har en lag som Tysklands (se sidan 15).

Om prostitution anses som ett ”arbete” finns det med bland platsannonserna i tidningen, då får företaget du jobbar på reklam för ”övertäckning” till företagsfesten, du får rabattkuponger hem i brevlådan, du möter reklamaffischer för bordeller på busshållplatsen, i telefonkiosker och så vidare.

Att se det, handlar inte om att vara sexualfientlig eller att måla upp ett moraliskt mardrömsscenario, utan om att analysera vad synen på prostitution som ”sexarbete” faktiskt får till följd i praktiken.

Du kan själv fundera vidare på vad det skulle innebära vardagligt – även för berörda yrkesgrup-

per, som till exempel personliga assistenter och hemtjänstpersonal; ska de ha skyldighet att hjälpa till med mäns prostitutionsköp, som i Holland?

OM PROSTITUTION ska ses som ett yrke, ska då föräldrar låta flickor göra sin prao som prostituerad? Om prostitution ska ses som ett yrke, ska då Arbetsförmedlingen dra in a-kassan för de arbetslösa kvinnor som säger nej till prostitutions”jobb”?

Om du svarar nej på de frågorna, då tycker du inte egentligen att prostitution är ett yrke. För i så fall skulle det ju fungera som andra jobb.

14.

Men om en tjej inte vill slita ut sig på ett underbetalt jobb, när hon kan få bra betalt som eskort* - varför ska hon inte kunna välja det då?

Tja, du frågar ju inte varför hon inte ska skippa sitt jobb som vd för ett exportföretag/fondmäklare/tandläkare eller liknande, för att istället suga av män på beställning. Om prostitution är nåt så bra, varför är det alltid de av oss kvinnor som har minst att välja på som förväntas göra det ”jobbet”?

Både i den industrialiserade världen och i så kallade utvecklingsländer är det främst fattiga flickor och kvinnor – som samtidigt utsätts för både klassförtryck och rasism – som utnyttjas i prostitution.

* Eskort är en förskönande omskrivning som ska låta som om det knappt alls handlade om prostitution, utan som ett finare middagssällskap (med sex) eller nån som nästan skulle kunna passera som torskens flickvän. För att ordet anses ha en så positiv klang används ”eskort” idag även i reklam med kvinnor som i själva verket utnyttjas i människohandel.

fritt val?

Att prata om val och frivillighet är alltid knepigt. Att vi har valt nåt visar ju inte om det vi valt är bra eller dåligt. Det beror bland annat på **vad** vi har att välja på, alltså vilka alternativ vi har, eller ser.

Forskning om "vanlig" prostitution visar att så gott som alla kvinnor ser prostitutionen som nåt tillfälligt, ofta för att lösa en svår situation ekonomiskt, men det är ofta också ett uttryck för självdestruktivitet, till följd av tidigare erfarenheter. Det är alltså inte självklart samma sak som nåt som en tjej "vill" göra, trots att hon kanske "valt" det själv.

Majoriteten av alla som utnyttjas i prostitution i världen är dessutom fattiga, hemlösa och har redan innan prostitutionen blivit utsatta för andra sexuella övergrepp.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER - ÄVEN FÖR KVINNOR?

Men även om det finns nån som oavsett omständigheter vill vara prostituerad, så handlar prostitution om betydligt mer än om hennes personliga val.

Prostitution är ett globalt förtryck. Att män har kunnat köpa kvinnor i prostitution är en del av den könsmaktsordning (se sidan 29) som samhället är uppbyggt på. Och vårt motstånd mot prostitution handlar om **kvinnors mänskliga rättigheter**.

MÄNS VAL?

Dessutom tycks pratet om "fritt val" alltid förutsätta en diskussion om kvinnan, *den som prostitueras*.

Men varför **väljer män** att utnyttja kvinnor i prostitution?

15.

Kvinnan ska själv ha rätt att välja vad hon vill göra med sin egen kropp och sin egen sexualitet.

Självkligt – och det är ju en gammal feministisk paroll! Men *prostitution* handlar inte om kvinnans rätt – tvärtom! I prostitution ”väljer” ju kvinnor i praktiken att *välja bort* sin egen sexualitet – för att istället tillfredsställa mannens.

De flesta prostitutionsförövare bryr sig inte ett dugg om vad den som får betalt tycker (se sidan 12). Den som betalar för sex betalar för ett ja. Han köper en kvinna som njuter *om* han vill, *när* han vill, och *på det sätt* han vill och har betalt för.

Och vad händer egentligen med *kvinnors rättigheter* i ett samhälle där kvinnor kan köpas?

16.

De som är emot prostitution försöker ta ifrån vuxna kvinnor deras fria val.

Vad är ett fritt val? Frihet är inget enkelt, den påverkas bland annat av var vi föds, och av vem, och vad vi faktiskt har att välja på. Att välja prostitution är för de flesta ungefär lika ”fritt” som att ”välja” fattigdom. Författaren Louise Eek har skrivit om prostitution att *den så kallade frivilligheten har en glidande skala*. Hur förhåller du dig till det?

Det finns flera internationella undersökningar

som visar att majoriteten av alla som köps i prostitution varit utsatta för sexuella övergrepp som barn.* En svensk undersökning bland tonåringar konstaterade att av dem som hade erfarenhet av ”sex mot ersättning” hade nästan 80% varit utsatta för andra sexuella övergrepp innan prostitutionen.**

INTERNATIONELLA UNDERSÖKNINGAR visar dessutom att den vanligaste åldern att börja i prostitution är tidiga tonåren, cirka 14 år.*** Det bekräftas av Prostitutionsenheten i Stockholms stad.****

För mig blir pratet om *fria val* och *den lyckliga horan* svårt, när jag ser att den så kallat fritt valda prostitutionen så ofta handlar om allt annat än ”fria val” – för sexuellt utnyttjade barn/tonåringar.

OCH I ETT STÖRRE PERSPEKTIV är bakgrunden till kvinnors och flickornas ”val” av prostitution i världen dessutom ett mönster av fattigdom – både individers och hela länders fattigdom.

* SOU 1995:15 *Könshandeln*.

** *Se mig – Unga om sex och internet*. Ungdomsstyrelsen, 2009.

*** *Faktablad från Prostitution Research & Education, USA*.

**** *24 frågor och svar om prostitution*. Prostitutions- och Spiral-enheten vid Stockholms stad, 2009.

17.

Vadå ”lycklig hora” - affärsbiträden eller sjuksköterskor är väl inte heller lyckliga hela tiden?

Du har nog missförstått vad som menas med uttrycket *den lyckliga horan*. Det är ingen som tror att just prostituerade kvinnor skulle gå omkring och vara lyckliga hela tiden, eller att prosti-

tuerade skulle vara "lyckligare" än andra.

Den lyckliga horan är en gammal *symbol* – och numera mest ett uttryck för hur prostitutionsglorifierare (inte minst i medierna) håller fram enstaka kvinnor som är beredda att säga att prostitutionen är nåt rakt igenom positivt för dem – medan de är väldigt tysta om allt negativt som prostitutionen innebär för så många kvinnor, både här och världen över.

Men jag har hört om/känner
en tjej som trivs med/mått bra av
att vara prostituerad.

Menar du att hela *samhällsanalysen* av prostitution faller, om det finns en tjej eller kvinna som säger att hon trivs med att vara prostituerad?

För oavsett hur bra eller dåligt nån enskild trivs, så fortsätter ju *prostitution* att vara samma sak: *att prostitutionsförövaren köper sig sexuell tillgång till en annan människas kropp, att han "köper bort" den prostituerades egen sexualitet, att han betalar för att göra ett nej till ett ja.*

JAG HAR DESSUTOM SVÅRT ATT BORTSE FRÅN
att när kvinnor inte längre är kvar i prostitution brukar många säga att de sa nåt liknande medan de befann sig mitt i; att det var ett sätt att hantera vardagen då.

Men om nån faktiskt skulle trivas och må bra av prostitution, kanske hon skulle kunna tänka sig att trots det avstå – av hänsyn till den stora majoritet

av kvinnor och flickor jorden runt som varje dag far illa i och genom prostitution, av hänsyn till alla kvinnors mänskliga rättigheter, och av hänsyn till kampen för jämställdhet mellan könen?

FAST JAG KAN INTE LÅTA BLI att undra över varför det argumentet är så vanligt bland killar och män, som gärna pratar om prostitution som ”kvinnors rätt att välja”, men så sällan pratar om *bordellägare, hallickar* och *prostitutionsköpande män*?

Varför pratar de aldrig om *männens* val?

Prostitution är en uppgörelse mellan två enskilda individer - och det ska inte staten lägga sig i.

Okej, vi bortser från att du har ”glömt bort” alla bordellägare och hallickar när du säger så... Men de där två ”enskilda individerna” är ju inte ensamma, eller hur? I samma stund görs massor av liknande uppgörelser, av massor av andra ”enskilda individer” – världen runt, hela tiden. Och majoriteten av alla dessa ständigt pågående ”uppgörelser” eller ”avtal” i hela världen handlar om *män* som köper sig *sexuell tillgång till kvinnokroppar*.

Tycker inte du att såna likheter mellan alla dessa miljoner ”enskilda uppgörelser” i denna globalt utbredda företeelse är värda att problematisera?

ALLVARLIGT, PROSTITUTION ÄR INTE bara nån helt fristående uppgörelse mellan två enskilda individer, så jag diskuterar hellre varför global prostitution finns, och följderna av den...

MÄNS BEHOV

☉ftast brukar prostitutionsglorifierare prata om "kvinnors fria val", men ibland kan vi få höra att prostitution måste finnas för **andras skull**; ensamma män, funktionshindrade män, män vars fruar inte vill, för att andra kvinnor ska slippa bli våldtagna, och så vidare.

20.

Men tänk på
alla stackars ensamma!

Är det alla *ensamma äldre kvinnor* du tänker på här? Kvinnor lever ju längre än män, så det är väl i så fall äldre kvinnor som behöver prostituerade unga män?

Nähä, det verkar inte vara det som var frågan, va? Den allra mesta prostitutionen handlar ju om män som köper sig tillgång till unga kvinnor.

I VERKLIGHETEN är de vanliga prostitutionsförövarna ofta gifta män eller män som lever i fasta relationer, många av dem har dessutom barn. Enligt en engelsk-amerikansk undersökning av prostitutionsförövares sexliv, så har de dessutom haft fler "vanliga" sexkontakter än genomsnittet. De "stackars ensamma" männen är alltså i klar minoritet.*

* *Men who buy sex – Who they buy and what they know*, av Melissa Farley, Julie Bindel och Jacqueline M. Golding, från Eaves, London/England, och *Prostitution Research & Education*, San Francisco/USA, 2009.

DESSUTOM ÄR SEX MED ANDRA ingen mänsklig rättighet. Relationer med andra är inte heller nån mänsklig rättighet. Framför allt är det *inte* nån mänsklig rättighet att *utnyttja andra människor för sin egen sexualitet*.

ENSAMMA MÄN får väl lära sig att göra som ensamma kvinnor – onanera mera?

21.

Men tänk på alla handikappade!

Vilka är det vi pratar om nu? Oj, det är visst *män* igen, eller hur? Det brukar inte vara funktionshindrade *kvinnors* ”rätt” till prostituerade män som avses med det argumentet.

Din kommentar visar i själva verket på en nedlåtande syn på alla som lever med funktionshinder. Varför skulle just de männen vilja utnyttja kvinnor? Män med funktionshinder vill väl som alla andra ha sex med nån som är tänd på en. Tror du att ingen tänder på nån med ett funktionshinder, eller? Då tycker jag att du ska ompröva din människosyn...

DE ALLRA FLESTA prostitutionsförövare är *icke-funktionshindrade* män. Så det är ganska oförskämt att använda funktionshindrade män som alibi för en handling som det oftast är *icke-funktionshindrade* män som begår.

OM DU SJÄLV HAR ett funktionshinder som hindrar dig även i din sexualitet, ska du självklart ha rätt till sexhjälpmedel, för att kunna tillfredsställa dig själv eller ha sex med en partner.

Men du har lika lite som nån annan rätt att köpa

KÖNSMAKTS- ORDNINGEN

Prostitutionsglorifierare försöker ofta få diskussionen att bara handla om en enskild individ, eller en enskild situation. Men då blir det svårare att genomskåda förtryck – för att förstå förtryck måste vi se till **mönster**.

Det gäller alla former av förtryck. Det är oftast inte nån tillfällighet när nån med ett icke-svenskt namn har svårare att få jobb, även om det inte går att bevisa i det enskilda fallet. För att genomskåda vardagsrasismen måste du se både till de enskilda exemplen **och** till helheten – du måste se om exemplen bildar mönster.

SYSTEMATISKA TILLFÄLLIGHETER

Ofta när vi reagerar på nåt exempel på kvinnoförtryck, avfärdas det som *en tillfällighet*. För att genomskåda det har den norska feministen Kjersti Ericsson myntat begreppet "**systematiska tillfälligheter**".

Om vi ser dem tillsammans, bildar ju alla såna kvinnoförtryckande "tillfälligheter" ett mönster av att tjejer & killar och kvinnor & män i de flesta sammanhang **behandlas olika** utifrån kön – och **har olika tillgång till makt** beroende på kön.

Därför går det inte att förstå prostitution utan att koppla ihop prostitutionen med allt annat kvinnoförtryck; som lönediskriminering, ojämställt omsorgsarbete, våldtäkt, kvinnors osynliggjorda historia och alla andra exempel som tillsammans bildar ett samhälleligt mönster av **systematiska maktstrukturer utifrån kön**.

23.

Vadå - det finns ju kvinnor som åker till Gambia och köper män!

Ja, prostitution handlar inte bara om kvinnoförtryck, utan också om klassförtryck och förtryck utifrån etnicitet. Det faktum att även kvinnor – i sammanhang där de på nåt plan kan vara överordnade – kan bli förövare, bekräftar analysen att det handlar om *sexualiserad makt*. Prostitution är ett maktutnyttjande som aldrig borde accepteras – i någon form!

JAG HOPPAS ATT DU tar fram det exemplet för att ta avstånd från *all* prostitution. För du försöker väl inte använda de jämförelsevis extremt få kvinnliga prostitutionsturisterna till att det ska framstå som att män och kvinnor är ”lika goda kålsupare”?

Så är det ju *inte*. Det är inte *män* som sitter inspärade på bordeller i världens fattiga länder, och neddrogade utnyttjas sexuellt av den ena rika, vita kvinnan efter den andra. Av all prostitutionsturism i världen står kvinnor för en jämförelsevis minimal del, och för de minst grova formerna.

24.

Det är faktiskt fler män än kvinnor som har prostitutionserfarenhet, det är bara mer dolt!

Det finns några studier om ungdomar, där fler killar än tjejer har svarat att de ”haft sex mot ersättning”. Men det betyder ändå inte att du

kan dra den slutsats du gör. Se dig om. Pornografi- och prostitutionsindustrin i världen handlar till allra största delen om att kvinnor säljs till män. Det är kvinnor som utnyttjas i världens bordeller, och det är övervägande flickor och kvinnor som utnyttjas i människohandel för sexuella ändamål.

Dessutom kan det behöva påpekas, att oavsett om det är kvinnor eller män som utsätts, är *prostitutionsförövarna* nästan alltid **män**.

Och det skulle självklart behövas mer forskning om *alla* olika former av prostitution, för att vi ska förstå mer av hur prostitution fungerar.

25.

Men ni har ju vänt på allt - det är ju kvinnorna som utnyttjar mäns behov av sex!

Den som betalar är offret, han är den som utnyttjas.

Om vi glömmer hela människohandeln, glömmer att de flesta prostituerade har varit utsatta för andra sexuella övergrepp redan som barn, att unga tjejer luras in i prostitution, att drogberoende tvingar in kvinnor i prostitution och så vidare, och om vi dessutom glömmer följderna för kvinnor – i form av sexualiserat våld, könssjukdomar, cervixcancer, splittrad personlighet, posttraumatisk stress och så vidare... Det vill säga om vi helt bortser från allt sexualiserat förtryck som tjejer och kvinnor utsätts för innan, i och efter prostitutionen, och bara ser till några enstaka män (de flesta torskare har ju andra sexuella relationer också), då kanske det skulle gå att tänka att enstaka män blir

utnyttjade. Men det stämmer ändå inte. Prostitutionsförövaren utnyttjar fortfarande en annan människa för att tillfredsställa sina egna sexuella behov, det kvarstår ju, *oavsett* om han själv har det jobbigt eller inte, eller hur?

En prostitutionsförövare som känner sig ensam och kåt förändrar alltså inte att prostitution grundläggande och globalt handlar om mäns sexualiserade maktutövning mot kvinnor.

Jag har hört att det minsann ofta är **kvinnor** som är bordellmammor.

Ja, det stämmer, men vad finns bakom? De stora internationella människohandlarorganisationerna tvingar ofta prostituerade kvinnor att välja mellan att fortsätta utnyttjas i prostitution eller bli "platsansvariga" för en bordell. Så gör människohandlarna ofta planmässigt, bland annat för att männen inte vill riskera att få långa straff om verksamheten avslöjas.

Tyvärr är det många som feltolkar kvinnornas roll. Rikskriminalpolisen har skrivit om det:

"Det som är gemensamt för huvuddelen av dessa kvinnor är att de själva har utnyttjats för prostitutionsändamål under längre tid. ...

... Rikskriminalpolisen är bekymrad över att utländska kvinnor som prostitueras i Sverige ibland framställs av aktörer inom rättsväsendet som om de bedriver verksamheten i egen regi. Denna föreställning leder till att utredningarna ofta begränsas till den brottsverksamhet som förekommer i Sverige och att de verk-

liga huvudmännen i de organiserade nätverken inte lagförs. Dessutom finns det en uppenbar risk för att kvinnornas faktiska situation inte uppmärksammas. De får därmed inte det stöd och skydd som de har behov av och rätt till. Denna begränsade förståelse för människohandelns organisering och nätverkens strukturer leder också ofta till att myndigheter inte prioriterar arbetet för att förebygga och bekämpa människohandel för sexuella ändamål.”*

* Lägesrapport 9: Människohandel för sexuella och andra ändamål. Rikspolisstyrelsen, Rapport 2007:06.

27.

Sexköpslagen gick igenom bara för att extremfeministerna har lyckats infiltrera politiken här.

I andra länder skrattar de bara åt hur vi här i Sverige har låtit radikalfeministerna styra och bestämma.

Ojoj, så häftigt det skulle vara om feminister hade så mycket makt! Men prostitutionen är ett globalt förtryck, som inte bara vi feminister är emot. Vet du inte att Sverige har åtagit sig att bekämpa prostitution både genom FN och EU?

FN antog redan 1949 en konvention om att bekämpa prostitution och handel med människor. EU:s ministerråd beslöt 1993 att kamp mot prostitution ska ingå i EU:s polisiära samarbete. Europarådet antog 1991 en resolution om att staterna ska bekämpa sexuell exploatering, pornografi, prostitution med mera.

Antingen har ”extremfeministerna” (vilka nu de är!?) tagit över både EU och FN sen årtionden till-

baka, eller också vet du nog inte riktigt vad du pratar om...

Men sluta snacka om könsmaktsordning! Vi är faktiskt jämställda här i Sverige.

Tja, det är förstås en tolkningsfråga! Det finns självklart de som tolkar allt som att det inte alls handlar om *kön* och *förtryck*, utan att vi tjejer och kvinnor helt enkelt bara har oss själva att skylla: att du som kvinna har lägre lön beror på att kvinnor är så dåliga på att förhandla; blir du våldtagen borde du nog tänka mer på hur du klär dig/uppträder/dricker och så vidare; blir du utsatt för misshandel hade du väl provocerat fram det; höjer du rösten är du en jobbig, tjatande bitch; gillar du sex är du slampa; vill du träffa en man är du desperat – och vill du *inte* det är du onormal; vill du ha sex med kvinnor beror det bara på att du inte fått känna på nån ”riktig kuk”; sminkar du dig är du en bimbo som torskade på att vara objekt, och gör du det inte är du fan okvinnlig; kräver du kvinnors lika rättigheter är du aggressiv, och håller du tyst är du en typiskt mesig brud – som ju bara har sig själv att skylla...

OCH ATT SÅ MÅNGA andra tjejer och kvinnor berättar att de råkar ut för precis samma saker som du, det är ju bara en tillfällighet, för nåt kvinnoförtryck finns ju inte i Sverige.

Är det så du menar?

Lagstiftning

Under 70 år, mellan 1847 och 1918, fanns det ett kommunalt **reglementeringssystem** i Sverige (precis som i stora delar av Europa då). Trots att det var känt att kvinnor hamnade i prostitution på grund av fattigdom och utsatthet accepterades prostitutionen, som ett nödvändigt ont, och i praktiken mer eller mindre som ett "yrke" – för vissa kvinnor.

Tanken med reglementeringssystemet var att samhället skulle kunna hålla ordning på prostitutionen och minska spridningen av sexuellt överförbara sjukdomar, som syfilis. Därför tvingades prostituerade kvinnor att gå på regelbundna kontroller (men nån kontroll av männen fanns förstås inte!). Den som vägrade kontrolleras eller rörde sig i fel område eller på fel tider fick först en varning och sattes sen på arbetsinrättning i upp till ett år.

Dåtidens feminister försökte få bort reglementeringssystemet, som ju bara slog mot redan utsatta kvinnor, samtidigt som det signalerade att staten accepterade prostitution. Feministerna pekade då som nu på att *utan köpare fanns ingen prostitution*.

LÄRA AV HISTORIEN?

Lärdomarna från reglementeringssystemet och de två kommunala bordeller som drevs i Stockholm en kort tid under 1800-talet var dels att ***när prostitution sågs som ett "yrke" blev det svårare för kvinnor att ta sig ur***, dels att ***det är köparna/männen som är grunden för prostitutionens existens***, och dels att ***prostitutionen ökar när den accepteras***.*

* Tidskriften *Dagny* nr. 9-10/1902, *Fröléns konversationslexikon* 1914. *Nordisk Familjebok* 1915. *Tidningen Morgonbris*, nr. 2, 1924.

Tyvärr lever vi i ett ytligt, snuttifierat** och historielöst samhälle. Men om vi lärde av historien kunde vi ju slippa göra om samma misstag igen.

SEXXÖPSLAGEN

Sverige var 1999 det första landet i världen som valde att "**kriminalisera torskarna**", men inte förbjuda prostitution. Det är **förövarna** som kriminaliserats – torskar och hallickar – inte prostituerade. Nu har flera andra länder tagit efter – och dessutom utvecklat lagen på olika sätt – bland annat Norge, Island, och delvis Finland och England.

Den svenska lagen säger alltså att det är förbjudet att köpa eller ens försöka köpa "sexuella tjänster". Förutom det är **koppleri** redan förbjudet, det är alltså kriminellt att tjäna pengar på (eller på annat sätt medverka till) nån annans prostitution. Sverige har också en särskild lag mot **människohandel**, men i praktiken döms många människohandlare för koppleri.***

SAMHÄLLELIG MARKERING

Tanken med lagen är även att den ska ses som en samhällelig markering: att samhället ser att prostitution grundar sig i en könsmaktstruktur och därför inte accepterar utnyttjandet av prostituerade.

"Sexköpslagen" har jämförts med lagen mot barnaga, som ju har förändrat folks tänkande – förr var det vanligt att slå barn även i uppfostringssyfte.

En undersökning 2008 visade att drygt 70% av

** *Snuttifiera* = att verkligheten i media och överallt skildras i små delar ("snuttar"), isolerade och utan koppling till nåt annat, vilket gör det svårt att få en överblick, kunna analysera och se sammanhang.

*** *Lägesrapport 10: Människohandel för sexuella och andra ändamål 2007-2008. Rikspolisstyrelsen, Rapport 2009:1.*

**** *Tio år med lagen. Om förhållningssätt till och erfarenheter av prostitution i Sverige, av Jari Kuosmanen, TemaNord 2008:604.*

folk i Sverige stöder sexköpslagen (endast 18% är emot den, resten var osäkra). Bland kvinnor var stödet nästan 80%. ****

LAGSTIFTNING & FÖRTRYCK

Självklart räcker det inte med en lag för att prostitutionen ska försvinna. Prostitutionen är en del av kvinnoförtrycket, och som vi ser det, går det inte att lagstifta bort förtryck. Men vi tycker att sexköpslagen är bra, för att den begränsar mäns sexualiserade makt, den visar vad prostitution är, och den är ett stöd i annat arbete mot prostitution.

Däremot behövs förstås betydligt mer än en lag för att förändra på djupet, och det behövs en verklig satsning på det som så ofta tycks komma i sista hand: ett utvecklat stöd till prostituerade.

Läs mer om vad vi tycker på Kvinnofrontens hemsida!

29.

Om vanlig prostitution var laglig skulle det vara lättare att komma åt trafficking.

Nej, det är tvärtom. I de länder där prostitution avkriminaliserats har prostitutionsindustrin ökat – och stora delar drivs illegalt. Det beror bland annat på att hallickarna tjänar mer på den illegala prostitutionen.*

* *Legalizing Prostitution is not the Answer, The example of Victoria, Australia, av Mary Sullivan och Sheila Jeffreys, Coalition Against Trafficking in Women, CATW, 2001.*

och The Legalization of Prostitution: Myth and Reality, A Comparative Study of Four Countries, av Nomi Levenkron, Hotline for Migrant Workers, Israel 2007.

Och självklart är det lättare att dölja trafficking i ett land där annan prostitution är laglig. Tvärtom är det både svårare, dyrare och mer riskabelt för människohandlarna att verka i ett land där *allt* ”sexköp” är kriminaliserat.

30.

Sexköpslagen hjälper inte de prostituerade.

Både jo och nej. Den som tänker att hon vill vara kvar i prostitution upplever självklart inte alltid lagen som positiv, tvärtom. Men lagen kan indirekt hjälpa den som vill ta sig ur, eftersom den är en markering från samhället, att prostitutionssköparna begår ett brott mot henne.

Även för den som utnyttjas i människohandel kan sexköpslagen vara till stöd. Tack vare lagen kan polisen spana redan vid *försök till sexköp*. Det har ibland lett till tidiga avslöjanden av trafficking. Om prostitutionssköp *inte* var kriminaliserat skulle polisen inte ha rätt att göra nåt förrän de fått vetskap om att det pågår människohandel.

MEN FRAMFÖR ALLT kan lagen fungera *förebyggande*. Lagen påverkar folks inställning till prostitution, och förhoppningsvis kan den få några unga tjejer, som står och tvekar om att börja, att kanske trots allt låta bli. Redan idag har sexköpslagen dessutom påverkat så att färre män utnyttjar prostituerade.* Förhoppningsvis kan den också få åtminstone några fler män att tänka att det inte är värt det, att åka fast som prostitutionssköpare – om straffpåföljden är tillräckligt kännbar. Och ju

färre torskar, desto mindre prostitution.

MEN EN LAG RÄCKER FÖRSTÅS INTE för att verkligen hjälpa prostituerade att komma ut ur prostitutionen. Till det behövs massor av stöd. Inte minst i form av boende, eftersom hemlöshet är en av grunderna för prostitution.

* Tio år med lagen. Om förhållningssätt till och erfarenheter av prostitution i Sverige, av Jari Kuosmanen, TemaNord 2008:604.

I en undersökning innan sexköpslagen infördes uppgav cirka var 8:e man att han hade "betalat för sex". I en undersökning nästan tio år efter lagens införande beskrev cirka var 12:e man motsvarande. Eller 13,6% av männen i Sverige 1996 mot 9% 2008. Undersökningarna är för små för att det ska gå att jämföra helt, men det pekar alltså mot att prostitutionsköparna blivit färre. Undersökningen från 2008 frågade också om stöd för sexköpslagen. Drygt 7 av 10 svarade att de stöder lagen, men stödet var klart starkare bland de yngre (nästan 8 av 10).

Sexköpslagen har lett till att våldet mot prostituerade har ökat.

Nej – inte enligt forskning. Mäns våld mot prostituerade tycks tvärtom vara lika utbrett *oavsett lagstiftning*, och oavsett om det är inomhus- eller utomhusprostitution. Den lilla skillnad forskningen ändå sett antyder att våldet skulle vara lite högre där prostitution är *lagligt*, men inte *reglerat*.^{*} Alltså, tvärtemot det du säger.

DÄREMOT INNEBÄR PROSTITUTION *i sig* våld. Alla organisationer som arbetar för prostituerades rättigheter – oavsett vad de tycker om prostitution, och oavsett var i världen de finns – utgår ifrån att *prostitution är farligt/skadligt för prostituerade*. De

* Study on National Legislation on Prostitution and the Trafficking in Women and Children. EU-parlamentet/Transcrime 2005.

som vill ha kvar prostitutionen brukar prata om ”skademinimering”, alltså att det är viktigt att satsa på att *minska skadorna*. (Uttrycket kommer ur det engelska begreppet ”harm reduction”).

Våld är helt enkelt en del av prostitutionen. Enligt en amerikansk undersökning hade majoriteten av de prostituerade i studien varit utsatta för fysiskt våld, sexuellt våld och hot under prostitutionen.** En tidigare kanadensisk undersökning visade att dödligheten för prostituerade var 40 gånger högre än för andra kvinnor.***

För mig är det helt ofattbart att nån då kan nöja sig med att prata om ”harm reduction”. Att *våld är en självklar del av prostitutionen* borde **i sig** räcka för att ingen skulle acceptera prostitution.

** *Prostitution, Violence Against Women, and Posttraumatic Stress Disorder*, av Melissa Farley och Howard Barkan, 1998.

*** *Pornography and Prostitution in Canada: Report of the Special Committee on Pornography and Prostitution*, 1985.

När sexköpslagen infördes gick prostitutionen bara under jord.

Gatuprostitutionen började minska redan *innan* ”sexköpslagen” infördes.* Det är framför allt en fråga om teknikutveckling – det blev helt enkelt vanligt med både mobiltelefoni och internet. Därför har prostitutionen till stor del övergått till mobiler och internet i de flesta industrialiserade länder – *oavsett* vilken lagstiftning länderna har.

*SOU 1995:15 *Könshandeln*.

Men att prostitutionen därför har ”gått under jord” stämmer ju inte. Prostitutionen finns för köparna, och de förväntas hitta den, så särskilt dold kan den inte vara, eller hur?

De är två om uppgörelsen i prostitution, så varför ska bara mannen vara kriminell?

Lagen pådyvlar prostituerade en offerroll.

Frågan blir lite fel, eftersom prostitution inte bara handlar om två parter – hallicken/bordellägaren är ju inte med i din fråga!

Men om vi nu bortser från det, så är det inte bara vid prostitution som lagen gör skillnad mellan parter. Det finns fler sammanhang då endast en part i en uppgörelse gör nåt olagligt. Ta till exempel svart hyreskontrakt, eller avtal där hyresvärderna tar ut för hög hyra. Fastän bägge har skrivit på avtalet, är det bara hyresvärderna som gör något olagligt. Det är för att lagen ser till vem som utnyttjar vem. Det handlar om makt.

Och det är ingen som brukar påstå att vi därmed ”pådyvlar hyresgästen en offerroll” eller gör hyresgästen till ”ett offer som inte kan ansvara för sina handlingar”.

FÖR ÖVRIGT TROR JAG INTE på den puritanska idén att prostitution skulle vara en ”dålig sexuell aktivitet”, och att bägge parter därför gör nåt illa. Jag är emot prostitution för att det är ett sexuellt *utnyttjande* och *förtryck*.

STIGMATISERING*

OFFER

Horan & Madonnan

Uppdelningen av tjejer och kvinnor i det gamla motsatsparet "hora & madonna" är ett effektivt sätt att förtrycka. Det slår mot varje enskild tjej/kvinna, och det splittrar kvinnor som grupp.

"Horan & madonnan" fungerar som *markering* av gränser för kvinnors sexuella handlingsfrihet; alltså vad tjejer och kvinnor tillåts göra sexuellt. Mellan de gränsmarkeringarna förväntas vi alla gå balansgång: du ska ha ett utåtriktat sexliv – annars är du "tråkig" – men *har* du det, riskerar du att dömas ut som "slampa/hora".**

De flesta tjejer och kvinnor försöker gå balansgång bäst vi kan. Men i praktiken spelar det ingen roll vad en tjej gör – "hora" kan hon bli kallad för ändå, av den kille/man som råkar känna för det. Även en tjej som aldrig haft sex med nån kan bli kallad "hora".

SKÄLLSORD & MAKT

Skällsord är en del av att lägga över *ansvaret på offret*. Att tjejer och kvinnor blir kallade "hora" är typiskt för sexuella trakasserier; hemma, i skolan, på jobbet eller ute. Samma ord använder män mot kvinnor i porr och prostitution: *hora*. För sexualförövaren fungerar skällsordet ofta som ett sätt att legitimera både överordningen och det sexualiserade våldet – precis som rasistiska skällsord ska legitimera rasistiskt våld.

ATT VARA OFFER

Men i dagens snuttifierade*** samhälle, där det mesta framställs utan sammanhang och som om allt bara handlar om *individ*en, blir det förstås svårare att se såna mönster.

Ovanpå det kommer också myten om *offret*. Att vara **offer** framställs idag ofta som *motsats* till att vara stark och klara av saker. Det leder till att många inte vill se förtrycket – för att slippa se sig själv som (det hjälplösa) *offret*.

Men motsatsen till **att vara offer** är **att vara förövare**. Att prata om offer visar alltså på ett sammanhang – av förtryck. Det säger ingenting om *hur offret är*; offer kan vara mer eller mindre utsatta, både starka och svaga (ofta på samma gång!), driftiga personer som gör egna val. **Att vara offer är ingen personlig egenskap.**

STARKA OCH SVAGA PÅ SAMMA GÅNG

När arbetarklassen växte fram under 1800-talet var det självklart att framställa sig som **offer för förtryck**. Det faktum att du var utsatt var ju det som gav dig kraft att protestera mot förtrycket!

Då var det självklart att det inte finns nåt motsatsförhållande mellan att vara offer och att vara en stark, kämpande människa. Tvärtom. Den som seglar genom livet på en räkmacka behöver inte kämpa och vara stark. Det är vi andra – offren – som är både starka och svaga, utsatta, driftiga och kämpande.

De som tjänar på myten om offret är de som tjänar på att förtrycket fortsätter.

* Stigmatisering = brännmärkning. Ungefär: social utslagning.

** Det är en härskarteknik, som brukar kallas **dubbelbestraffning** – *damned if you do, damned if you don't*.

*** Snuttifiera – se sidan 36.

34.

Problemet med prostitution är bara att det anses fult.

Om det ändå vore så enkelt! Jag hörde en jämförelse med tiggeri: Tiggeri och prostitution är gamla företeelser, *som kommer ur ett ojämlikt samhälle*. De bygger på skillnaden mellan kvinnor och män, och mellan fattiga och rika. *Makt och underordning*. Du kanske hittar en ”lycklig tiggare”, som inte tigger av nödtvång, utan ”för att komma ut” och ”tjäna lite extra”, men det förändrar inte tiggeri i sig. Tiggeri *synliggör ojämlikheten* och därför blir det förnedrande för tiggaren. Precis som med prostitution. Skammen läggs på offret, oavsett vad hon eller han kallas.

35.

Om stigmatiseringen av horan försvann, så skulle prostitu- tion inte vara nåt problem.

Nä, så fungerar det inte. *Stigmatiseringen* av ”horan” är typisk för de flesta förtryck, alltså att: *ansvaret för förtrycket läggs på den förtryckta*. ”Skammen klistrar sig vid offren” – så börjar en dikt av Kjersti Ericsson, om att resa sig mot förtryck. *Blame the victim*. Annars skulle vi ju börja se förövaren, och vad som faktiskt sker.

Prostitution grundar sig dessutom i en puritansk* syn på sexualitet, som kopplar ihop sex med smuts, skam och skuld. Porr och prostitution *behöver* puri-

* Puritan = ”renhetsivrare”. *Mot öppenhet om sexualitet. Används ibland som ”sexualfientlig”.*

tanismen, för att kunna konstruera en föreställning om gränsöverskridning. Många prostitutionsförövare söker sig också till prostitutionen just för att de ser den som en *skamlig/smutsig* sexualitet.

Därför stämmer inte prostitutionsglorifierarnas snack om att det enda som behövs är att bli av med stigmatiseringen. Stigmatiseringen kommer inte att försvinna så länge förtrycket finns kvar.

Och då menar vi inte ”bara” förtrycket av prostitutionen i sig. För så länge förtrycket i form av uppdelningen av kvinnor i motsatsparet ”hora & madonna” finns kvar, finns också stigmatiseringen.

36.

Om prostitution sågs som ett arbete skulle stigmatiseringen av prostituerade försvinna.

Eller inte...! I Holland, Tyskland, delar av Australien och exempelvis Nevada i USA, där prostitution redan idag ses som ”sexarbete”, är prostituerade kvinnor lika stigmatiserade som här.

De som *slipper* stigmatisering där är istället förövarna – alltså hallickarna/bordellägarna och prostitutionsförövarna – som nu har förvandlats till rekorderliga ”affärsmän” och deras ”kunder”.

37.

Feministerna gör de prostituerade till offer.

Näe. Det är skillnad mellan att utnyttja någon sexuellt och att *synliggöra* det utnyttjandet. Det feministerna gör, är att vi synliggör vad

prostitution är, vem som tjänar på den, att prostitution är en del av ett större sammanhang och inte bara ”ett avtal mellan enskilda individer”.

OM DU TROR ATT feministerna ”gör” kvinnor till offer vet du ingenting om feminism. Tänk efter lite. Feminister jobbar *mot* förtrycket. Vi jobbar med tjej- och kvinnojourer, stödgrupper, feministiskt självförsvar och politiskt förändringsarbete – det feminister gör är alltså att peppa varandra att försöka *ändra* villkoren, så att tjejer och kvinnor *inte* längre ska behöva vara offer för patriarkalt förtryck!

DESSUTOM LÅTER DET DÄR som om du ser prostituerade som några ”andra” – vad är det som gör att du tror att prostituerade inte kan vara feminister? Det finns många med prostitutionserfarenhet bland feminister som jobbar mot prostitution.

Hon/Jag är inte nån offertyp!

Nej det är klart att hon/du inte är nån ”offertyp”, det är ju bara en mytbild – det *att vara offer är ingen personlig egenskap*. Men om du säger så där, blir risken att du istället förnekar förtrycket.

Därför är det så viktigt att avslöja myten om offret. De finns få totalt hjälplösa offer, trots våldtäktskräcken som vi matas av i media och sexualmordsunderhållningsprogrammen på TV. I verkligheten gör vi tjejer och kvinnor vad vi kan för att överleva i ett samhälle skapat av män, för män. Även den som under lång tid utsätts för upprepade över-

grepp, som incest eller misshandel, gör vad hon kan för att slippa undan övergreppen så gott det går – vi är offer och överlevare på samma gång.*

Så det finns ingen ”offertyp” – det är en myt som förtryckare skapat för att slippa undan ansvar.

* *Bortom offer eller överlevare. Sexuellt våld, identitet och feministisk teori och praktik. Liz Kelly, Sheila Burton och Linda Reagan i Sexuella övergrepp mot kvinnor och flickor, ROKS 1997.*

Vägra kallas hora!

alternativt tvärtom: Jag bejakar att vara slampen och gör vad jag vill!

Alltså, jag fattar att den som blir kallad ”hora” i skolan eller så kan vilja ”vägra kallas hora”. Men det är att låta sig luras. Dels kan det låta som om du tar avstånd från prostituerade, dels kan män ändå fortsätta bedöma kvinnors sexualitet – så länge *uppdelningen i sig* finns kvar.

OCH VISST, ATT BEJAKA SLAMPAN kan kännas som ett sätt att ta udden av påhoppen och tillåta sig själv att göra vad jag vill. Men ”horan & madonnan” är ett *motsatspar* – ingen finns utan den andra. Så att ”bejaka slampen” innebär i praktiken *inte* att du bejakar din egen sexualitet, utan tvärtom – att du ställer upp på att definiera dig utifrån en puritansk, patriarkal sexualsyn som delar upp kvinnor.

HELLRE DÅ vägra all patriarkal uppdelning av kvinnor över huvud taget: *det finns inga horor och inga madonnor* – vi är alla tjejer/kvinnor, och vi definierar vårt eget sexliv som vi vill!

Moral

- vad handlar det om?

○ m du försöker ifrågasätta pornografi eller prostitution, får du snabbt lära dig att bli bemött med skällsord: **Är du moralist?**

Att svara så är helt enkelt att försöka få dig att framstå som gammaldags och bakåtsträvande. Så gör den som vill tysta, utan att behöva diskutera vad du faktiskt säger.

PERSONLIG & SAMHÄLLELIG

Din "moral" är ju bara de värderingar som du utgår från i tankar och det du gör. Var och en av oss har en egen, **personlig** moral, egna värderingar, som vi utgår ifrån. Dessutom finns det en **samhällelig** eller **allmän** moral. Den består av de värderingar som de flesta i ett samhälle delar (eller som det verkar som om de flesta håller med om). Därför har den samhällliga moralen sett olika ut i olika samhällen, i olika kulturer och i olika tider.

SEXUALMORAL

Det är egentligen självklart. Men av någon anledning verkar det som om många glömmer bort det när det kommer till moral som handlar om just SEX. Men varför skulle sexualiteten vara det enda område där vi inte ska ha några värderingar?

Sexualmoral är bara ett samlingsbegrepp för värderingar om sexualitet – en persons eller ett samhälls – som lika gärna kan vara "frigjorda" som "sexualfientliga", eller vad som helst.

Så "moralist" är i praktiken alla människor som

driver en åsikt om hur vi människor bör förhålla oss till nåt. Och det gör ju väldigt många – även de som avfärdar andra som moralister...

Historikern Hjärdis Levin skrev i sin bok om sexualmoralens historia: "*Ingen tänkte på att fördömandet av all moralisering också var en form av moralism.*"*

Det som är bra med att förstå vad moral är, det är att då inser vi också att varken vår egen eller den samhälleliga moralen måste vara nåt låst och fast. Var och en av oss kan ändra sina värderingar. Och de samhälleliga värderingarna kan ändras på motsvarande sätt som våra personliga – det är ju därför vi diskuterar med varann!

* *Testiklarnas herravälde. Sexualmoralens historia, av Hjärdis Levin. Natur och Kultur, 1989.*

Att vara emot prostitution är bara moralism - du är moralist!

Ja, visst har jag åsikter och värderingar – om väldigt mycket faktiskt. Inte minst om *förtryck*. Har inte *du* det?

VAD ÄR DET FÖR FEL på moral helt plötsligt? Jag är emot en massa saker av moraliska skäl: djurplågeri, misshandel av barn, utnyttjande, etcetera.

ÄR DET NÅT som står för en *gammaldags* moral så är det väl prostitution? Den synen på sex återspeglar ju gamla samhällsmönster, där kvinnan "ägdes" av sin man. Både köpt sex och äktenskapligt sex gick ut på att kvinnan skulle anpassa sig och låta herren bestämma. Nä, en sån gammaldags och kvinnofientlig sexualsyn ställer inte jag upp på!

41.

Staten ska inte lägga sig vad två vuxna människor gör i sängen.

Jo, det är klart att samhället ska lägga sig i vad folk gör i sängkammaren! Det är därför vi har lagar mot kvinnomisshandel, och det är därför våldtäkt idag är förbjuden även inom äktenskapet.

Mäns sexualiserade våld mot kvinnor finns överallt i samhället, i många olika former, men det är i hemmet – och inte sällan i sängkammaren – som enskilda tjejer och kvinnor oftast blir utsatta för sexualiserat våld av enskilda män.

Pornografi- och prostitutionsmotståndarna sitter i knät på den kristna högern.

Nej, det är tvärtom! Det finns många undersökningar (inklusive svenska) som visar att prostitutionsköpande män konsumerar mer pornografi än andra. Och en undersökning i USA visade att *ju mer religiös och konservativ en man är, desto mer porrsurfar han*. Allra mest porrsurfade män i mormonstaten Utah.*

Så det är tvärtom porr- & prostitutionsindustrin som har mycket gemensamt med den kristna högern: de utgår alla från puritanism och dubbelmoral, och att sex förväntas vara på mäns villkor.

* *Markets Red Light States: Who Buys Online Adult Entertainment?* av Benjamin Edelman, i *Journal of Economic Perspectives*, nummer 1/2009.

Den sexualsynen går vi feminister emot – både hos kristen höger och prostitutionsglorifierare.

43.

Nu försöker du bara
påtvinga mig DIN moral.

Självklart skulle jag vilja att du och alla andra också tyckte att ingen människa ska få köpa någon annan! Det handlar ju om människosyn.

Men jag vill inte tvinga på dig nåt. Det viktiga för mig är inte vad just du – eller någon annan enskild person – tycker. Men jag tar mig helt klart rätten att kämpa för ett samhälle som tar avstånd från slaveri i alla former, och där kvinnor räknas till *människor* – med mänskliga rättigheter.

Den som är emot prostitution
vill begränsa sexualiteten.

Tvärtom! Om vi bortser från *allt som prostitution är* (fastän det förstås inte går), och försöker se bara till själva "sexet" – finns det nåt mer begränsat sex än prostitution? För mig är köpt sex både hämmat och inskränkt sex. Vad är mer trist och just *begränsat* än sex bestående av noll frihet eller spontanitet, utan bara är just det som mannen har beställt och betalat för, pengarna i förskott, punkt?

JAG ÄR EMOT PROSTITUTION också för att jag inte gillar att kommersialismen till och med ska ta över människors sexualitet. Jag gillar spontansex!

SEXUALITET

Många känner kanske instinktivt att sexualiteten är nåt biologiskt. Men egentligen är det nog bara *sexualdriften* som är biologisk – vad vi gör sexuellt, själva lusten, och det vi tänder på, formas vartefter, både av minnen av våra tidigare sexuella erfarenheter, och av det samhälle och den tid vi lever i.

Därför brukar många också säga att sexualiteten är en "social konstruktion". Tyvärr stannar det ofta med det – det är betydligt färre som pratar vidare, om **vem** som "konstruerar" sex, och **hur**.

VI SAKNAR ORD

Sexualliberaler pratar oftast om sex som nåt rakt igenom positivt. Men det gör det svårt att förstå sexualiserad maktutövning, som till exempel *glidande gränsöverskridningar*, där nåt som först känns positivt kan övergå i ett övergrepp från närstående killar/män. Det finns ju inte heller några ord för **negativ sexuell upphetsning**, vilket kan göra att kränkningen känns ännu djupare, i de fall förövaren fått dig att reagera sexuellt på ett övergrepp.

Därför är det viktigt att jobba mot **puritanismen**, som i takt med porrens utbredning blivit allt starkare i Sverige. Vi behöver *få ord på alla* våra sexuella känslor – positiva och negativa – eftersom det att **sätta ord på** vad vi är med om, också får oss att förstå.

RESAN I MIN EGEN SEXUALITET

Sexualiteten kan vara en så stark och häftig drivkraft i ens liv. Den kan ge dig kraft och styrka, njutning och lust, få din kropp och själ att trivas ihop,

få dig att sova gott och ge dig ork att göra det du vill. Men den kan också vara destruktiv och skada dig. Eller bara vara en gäspning däremellan. Och den kan utnyttjas av andra.

Det gör att det blir desto viktigare att själv fundera över sin sexualitet. Varför den ser ut som den gör, och om jag vill ha det så eller inte.

TÄNDA PÅ MAKT & UNDERORDNING

Den sexuella normen i vårt samhälle är heterosexuell. Men bortom om vi ser oss som hetero-, homo- eller bisexuella får vi alla lära oss att även tända på en **föreställning om motsatser**. Alla könsnormer, allt som framställs som kvinnligt respektive manligt, *sexualiseras* – inklusive könens olika makt i samhället. I patriarkatet är det heterosexuella mäns maktställning som vävs in i grundsynen på vad sex "är".

Killar föds in i ett samhälle där de får lära sig att sex utgår från deras drift och deras behov, medan tjejer lärs att se våra kroppar som nåt som ska formas för att väcka killars sexualitet – alltså för någon annan. Han tränas till att bli *subjekt*, hon till *objekt*.

Just nu lever vi dessutom i en värld där allting blir allt mer kommersialiserat, även relationer mellan människor. Till och med medmänsklig vård och omsorg diskuteras i ord som "varor och tjänster".

Det påverkar förstås också sexualiteten, så att även den ofta ses som nåt som kan *konsumeras* snarare än som ett *sexuellt möte* mellan människor – långt eller kort.

PROSTITUTION

I ett samhälle med en sån patriarkal konsumtions-trend blir prostitution nåt självklart. Ju mer kvinnokroppen objektifieras, desto mer till en "vara" blir den. Och en varufierad kropp tillhör köparen.

Därför har feminister genom historien varit emot prostitution, mot objektifieringen, mot patriarkatets sexualnorm, och för kvinnans rätt till sin egen sexualitet.

Män går till prostituerade för att de vill ha en kvinna som njuter av att ha sex.

Näe. Det är en fullkomlig självmotsägelse att påstå att män köper prostituerade för att hitta nån som verkligen vill själv. Om en man vill vara *säker* på att möta en kvinna som "njer av att ha sex", då skulle han aldrig betala för det. Då skulle han leta efter en kvinna som gör det för att hon vill, inte för att hon får pengar.

På prostitutionsmotståndare låter det som om sex alltid måste vara nåt fint, som om det vore nåt "magiskt".

Fastän det bara är en handling man utför.

Nej, jag tycker inte att sex i sig är nåt *magiskt* (utom ibland! ☺). Men det är heller inte bara en handling vi utför, som vilken som helst. Sexualiteten är en invävd del i ens personlighet. Det brukar till exempel spela roll för din *person* och din *identitet* om du ser dig själv som homo-, hetero-, bisexuell eller vad som helst.

I vår sexualitet, vår lust eller avtändning, ingår

minnena av våra tidigare sexuella erfarenheter vartefter vi gör dem. Vi väver in våra sexuella erfarenheter i vår personlighet – vilket inte står i motsättning till att enskilda tillfällen då vi har sex kan vara lättglömda, för att de inte berörde oss särskilt mycket.

Men det går inte att komma ifrån att sexualiteten är en del av vår personlighet.

Om hon gillar sex, och vill tjäna pengar på det, vad är problemet?

Kvinnors sexualitet utgår inte från att bara tillfredsställa män – även om du som prostituerad kanske låtsas det inför torsken. Schysst sex handlar om *ömsesidig lust*, oavsett om det är med en främling eller med nån en levvt med sen 30 år. Prostitution däremot, handlar om det ”sex” som mannen beställer och betalar för – oavsett vem hon är och vad hon själv vill eller inte.

Det är problemet. Prostitution är sexuellt utnyttjande, företrädesvis av män som utnyttjar kvinnor. Och det är jag som feminist emot!

Vad är det för skillnad mellan prostitution och att ett par går till sängs efter att han bjudit henne på drinkar hela kvällen?

Om du frågar så, förnekar du att kvinnor har *egen* sexualitet. Du tror tydligen att kvinnor inte har någon *egen lust*, utan att tjejer och kvin-

nor blir tillgängliga för killars och mäns ”drifter” förutsatt att han betalar – i pengar eller drinkar.

Journalisten Annika N. Lindqvist har uttryckt det:

Prostitution (som i de absolut flesta fall världen över består i att män köper kvinnors kroppar) bygger på en unken moralism och ett förnekande av kvinnors egen sexualitet.

Ett samhälle med utbredd prostitution är inte till för oss som gör det gärna och gratis med någon som vi själva väljer.*

* Pockettidningen R nr 2-3/2006: Kön till salu – Om Europas vägval i prostitutionsfrågan.

Om du är emot prostitution, så är du emot sex.

Nej, det är precis tvärtom! Om du gillar sex borde du vara emot prostitution. Så vi säger som författaren Louise Eek:

Det anses inte ballt eller hippt att vara mot prostitution som fenomen. Det är liksom lite coolare att vara för att människor ska behöva sälja tillträde till sina kroppar. Själv är jag inte för exploatering, vare sig den är medveten eller ej. Jag är inte heller för ut- eller avsugning av mänskligheten. Jag är mer tilltalad av att älska, knulla hjärnan i bitar, ha sex ofta eller sällan men göra det för att du verkligen vill det – inte för att du får betalt för att ställa upp på någon annans behov.*

* För prostituerade, mot prostitution. Debattartikel i tidningen Arbetaren, nummer 33/2002.

SLUTORD

I det här häftet har vi försökt svara på de vanligaste argumenten vi har hört om prostitution. Men avslutningsvis skulle vi vilja ta det från andra hållet: *våra egna skäl att vara emot prostitution, och för lagen om förbud mot prostitutionsköp.*

1. **Prostitution är sexualiserad makt.** Makt utifrån kön, makt utifrån klass, makt utifrån etnicitet etcetera.
2. **Grunden för prostitution är sexuella övergrepp mot barn.** Majoriteten av alla prostituerade har varit utsatta för andra sexuella övergrepp tidigare, och debutåldern för prostitution är ofta runt 14 år.
3. **Prostitution skadar kvinnor.** Kvinnor i prostitution utsätts ofta för sexualiserat våld, och riskerar sjukdomar och psykiska trauman. Dessutom skadas alla kvinnor av idén om att kvinnor är sexuellt underordnade och går att köpa.
4. **Prostitution är en metod att förtrycka.** Män köper tillgång till kvinnor och skambelägger den som utnyttjas. Samtidigt begränsas alla tjejers och kvinnors livsutrymmen genom föreställningen om "horan och madonnan".
5. **Prostitution är imperialism.** Män från väst våldtar tredje världens kvinnor och barn – somliga män reser dit, andra köper offer för människo-

handel hemma. Det är inte heller nån tillfällighet att så många kvinnor som utnyttjas i prostitution i till exempel Kanada, Sydamerika, Nya Zeeland och Afrika tillhör ländernas ursprungsbefolkningar.

6. ***Prostitution tar ifrån kvinnor rätten till våra kroppar.*** Killar lär sig att de har rätt till sex, till kvinnokroppar, tjejer lär sig att forma sin kropp till nåt killar ska tända på. Män förväntas vara subjekt, kvinnor förväntas bli objekt.
7. ***Jämställdhet kan inte uppnås så länge män kan köpa kvinnor.*** En sexualisering av köns-
maktstrukturen är motsatsen till jämställdhet.
8. ***Prostitution saboterar en lustfylld sexualitet.*** Prostitution medverkar till objektifieringen av kvinnor och kommersialiseringen/varufieringen av sex.
9. ***Att kriminalisera prostituerade skulle vara att göra det olagligt att vara offer för sexualiserat våld.***
10. ***Att inte kriminalisera prostitutionsförövare är att acceptera det förtryck som vi har beskrivit här.***

Hoppas att vår argumentsamling har peppat dig och gett dig lust att diskutera mera. Glöm inte att du har rätt att tycka vad du vill även om du inte hittar ord, och

Lyska till!

P.S. Och kom gärna med i Kvinnofronten också!

LÄS MERA

- * **24 frågor och svar om prostitution.** Prostitutions- och Spiral-enheten vid Stockholms stad, 2009.
- * **Från manlig rättighet till lagbrott: Prostitutionsfrågan i Sverige under 30 år**, av Hanna Olsson. Kvinnovetenskaplig tidskrift 4/06.
- * **Från våldtäkt och misshandel till prostitution: Att synliggöra sambanden** av R. Amy Elman. ROKS 1996.
- * **I sexualitetens gränstrakter – en studie av ungdomar i Göteborg med omnejd som säljer och byter sexuella tjänster**, av Jonna Abellsson & Anna Hulusjö. Prostitutionsgruppen i Göteborg, 2008.
- * **Kännedom om prostitution 2007.** Socialstyrelsen, 2007.
- * **Kön till salu – Om Europas vägval i prostitutionsfrågan.** Pocket-tidningen R nr 2-3/2006.
- * **Människohandel – en kränkning av mänskliga rättigheter.** Fackförbund mot Människohandel, FMM. FMM är ett samarbete mellan Unifem Sverige (den svenska nationella kommittén för FN:s utvecklingsfond för kvinnor) och flera olika fackförbund. Unifem 2009.
- * **Människohandel för sexuella och andra ändamål.** Lägesrapport 9. Rikskriminalpolisen 2007:6.
- * **Människohandel för sexuella och andra ändamål.** Lägesrapport 10. Rikskriminalpolisen 2009:1.
- * **Offentliga kvinnor. Prostitution i Sverige 1812-1918**, av Yvonne Svanström. Ordfront förlag 2006.
- * **Pornografi och prostitution – sexuella övergrepp som handelsvara** av Gerda Christenson, i red. Lundström/Nordenfors: **Tystnaden är bruten.** ROKS, 2001.
- * **Prostitution. Beskrivning • Analys • Förslag till åtgärder**, av Hanna Olsson m.fl. sakkunniga i dåvarande prostitutionsutredningen. Publica, 1981.
- * **Sedligt, renligt, lagligt : prostitution i Norden 1880-1940**, av Anna Jansdotter m.fl. Makadam förlag 2007.
- * **Sexslaveriet i vår tid.** Om en industri som vill bli rumsren av Marianne Eriksson. Röda EU-tema nummer 3. GUE/NGL, Europaparlamentet, 2004.
- * **Rapport 2008:24 Sexuell människohandel. En fråga om tillgång och efterfrågan.** Brå (Brottsförebyggande rådet), 2008.
- * **Se mig – Unga om sex och internet.** Ungdomsstyrelsen, 2009.
- * **SOU 1995:15 Könshandeln.** Betänkande av 1993 års Prostitutionsutredning.
- * **SOU 2010:49 Förbud mot köp av sexuell tjänst.** En utvärde-

ring 1999-2009.

* **Testiklarnas herravälde. Sexualmoralens historia**, av Hjärdis Levin. Natur och Kultur, 1989.

* **Varat och varan. Prostitution, surrogatmödraskap och den delade människan**, av Kajsa Ekis Ekman. Leopard förlag, 2010.

PÅ ENGELSKA

* **Global Report on Trafficking in Persons**, UNODC, 2009.

* **Legalizing Prostitution is not the Answer, The example of Victoria, Australia**, av Mary Sullivan och Sheila Jeffreys, Coalition Against Trafficking in Women, CATW, 2001.

* **Men who buy sex – Who they buy and what they know**, av Melissa Farley, Julie Bindel och Jacqueline M. Golding. Forskningsrapport från Eaves i London och Prostitution Research & Education i San Francisco, 2009.

* **Not for sale. Feminists Resisting Prostitution and Pornography**. Red. Rebecca Whisnant & Christine Stark. Spinifex, 2004.

* **Report by the Federal Government on the Impact of the Act Regulating the Legal Situation of Prostitutes (Prostitution Act)**, av Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, 2007.

* **Report of the Prostitution Law Review Committee on the Operation of the Prostitution Reform Act (PRA) 2003**. Rapport från justitiedepartementet i Nya Zeeland, 2008.

* **Study on National Legislation on Prostitution and the Trafficking in Women and Children**, av Andrea de Nicola, Isabella Orfano, Andrea Cauduro och Nicoletta Conci. Transcrime, för EU-parlamentet 2004-2005.

* **The Legalization of Prostitution: Myth and Reality, A Comparative Study of Four Countries**, av Nomi Levenkron, Hotline for Migrant Workers, Israel 2007.

www.kvinnofronten.nu

SYSTERSKAP GER STYRKA – KOM MED I KVINNOFRONTEN!